

Schiedamse Vest 180

3011 BH Rotterdam

T +31 (0)10 401 77 77

www.oogziekenhuis.nl

Netvliesoperatie: na de operatie

Deze folder geeft u informatie over instructies, controles, leefregels en mogelijke klachten na de netvliesoperatie. U dient deze folder mee te nemen op de dag van de operatie.

Instructies in de ochtend

De ochtend na de operatie dient u achtereenvolgens:

1. rond 8.00 uur het kapje van uw geopereerde oog af te halen (het kapje bewaren);
2. het verbandje weg te gooien;
3. de huid rond het oog voorzichtig schoon te maken met een tissue met water;
4. met de druppelmedicatie te starten.

Houdt u er rekening mee dat uw zicht kan tegenvallen na het verwijderen van het kapje.

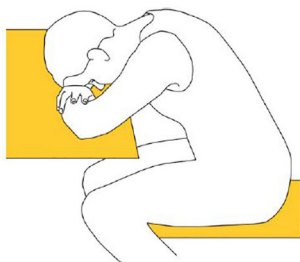
Controles

Controle afspraken na een operatie vinden standaard plaats na 1 of 2 dagen, 2 weken en 7 weken. Deze controle vindt plaats bij de oogarts, aios (een afgestudeerde arts in opleiding tot oogarts) of optometrist. Zowel aios als optometrist zijn bevoegd en bekwaam om de controle uit te voeren. Zij werken altijd onder supervisie van een oogarts.

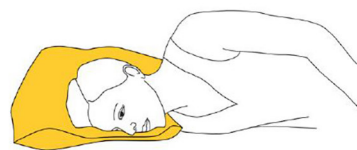
Na de operatie krijgt u de datum en het tijdstip voor de eerste controle, 1 of 2 dagen na de operatie. De data van de controles ontvangt u na de eerste controle van de spreekuurassistente ofwel per post. U wordt dringend geadviseerd bij elke controle een begeleider mee te nemen. Tijdens een controle krijgt u mogelijk oogdruppels toegediend om uw pupil te verwijden, waardoor uw zicht tijdelijk vermindert. Door uw verwijde pupil kunt u fel licht tijdelijk minder goed verdragen. Wij raden u aan om een zonnebril mee te nemen.

Houdingsvoorschrift

Het kan zijn dat er tijdens de operatie gas, lucht of olie in uw oog is achtergelaten. Om de gas-, lucht- of oliebel op de juiste plaats tegen het netvlies te laten drukken, dient u het volgende houdingsvoorschrift op te volgen:

Zittende treurhouding, waarbij de neus naar beneden wijst en het hoofd rust op de handen of een kussen.

Liggende treurhouding, waarbij de neus richting het matras wijst en het hoofd op de rand van het kussen ligt. U ligt op uw linkerzij rechterzij.

Horizontale rugligging, waarbij het hoofd horizontaal ligt met de neus naar boven gericht. Het hoofd wordt ondersteund door een plat kussen.

Hoge rugligging, waarbij het hoofd hoger ligt met de neus schuin naar boven gericht. Het hoofd wordt ondersteund door meerdere kussens.

Horizontale zijligging, waarbij het hoofd horizontaal ligt met de neus naar opzij gericht. Het hoofd wordt ondersteund door een plat kussen. U ligt op uw linkerzij rechterzij.

Hoge zijligging, waarbij het hoofd hoger ligt met de neus naar opzij gericht. Het hoofd wordt ondersteund door meerdere kussens. U ligt op uw linkerzij rechterzij.

Leeshouding aan tafel, het naar een boek of laptop op tafel of een televisie op de grond kijken, schuin naar beneden (ongeveer met een hoek van 45 graden).

Anders, namelijk:

U heeft geen houdingsvoorschrift.

Hoe vaak en hoe lang de houding moet worden aangenomen, is afhankelijk van de netvliesaanpak en de netvliesoperatie. Meestal wordt een houding voor één week voorgeschreven, waarbij de houding zes keer een uur verdeeld over de dag en zoveel mogelijk gedurende de nacht moet worden aangenomen. Mocht dit in uw geval anders zijn, wordt u hiervan op de hoogte gesteld door uw netvlieschirurg.

Druppelen

Het is belangrijk dat u de dag na de operatie start met de Pred-Forte oogdruppels volgens het afbouwschema. Het recept voor de oogdruppels heeft u, in de meeste gevallen, al ontvangen van de oogarts. Hieronder vindt u het afbouwschema, in totaal druppelt u 4 weken.

Afbouwschema Pred-Forte oogdruppels		
1 ^e week	4 maal daags	8.00 uur - 12.00 uur- 17.00 uur- 21.00 uur
2 ^e week	3 maal daags	8.00 uur - 15.00 uur - 21.00 uur
3 ^e week	2 maal daags	8.00 uur - 20.00 uur
4 ^e week	1 maal daags	8.00 uur
5 ^e week	Stop	-

Naast Pred-Forte oogdruppels gebruikt u gedurende 4 weken na de operatie ook Nevanac oogdruppels 1 x daags ('s avonds). Tijdens het gebruik van de oogdruppels mag er geen

contactlens in het geopereerde oog worden gedragen. Nadat u bent gestopt met druppelen (na vier weken) mag u uw contactlens weer gebruiken wanneer uw oog niet rood is.

Op de juiste manier oogdruppelen bevordert de genezing van uw oog. Voor een uitgebreide oogdruppelinstructie kunt u terecht bij de verpleegkundige van Het Oogziekenhuis of u kunt kijken op www.oogdruppelen.nl. Ook kunt u voor meer informatie over oogdruppelen terecht bij uw apotheek.

Leefregels

■ *Autorijden of fietsen*

U mag na de operatie niet zelf autorijden of fietsen. Overleg tijdens de eerste controle met uw netvlieschirurg wanneer u dit mag hervatten.

■ *Bescherm uw oog*

Om uw oog te beschermen tegen stoten en wrijven, adviseren wij u om gedurende twee weken overdag uw (zonne)bril te dragen en 's nachts het kapje.

■ *Werken*

Houdt u er rekening mee dat u de eerste week na de operatie waarschijnlijk niet kunt werken. Dit vanwege het houdingsadvies, irritatie bij het oog en/of verminderd gezichtsvermogen. De meeste mensen gaan na 7 á 10 dagen weer aan het werk, maar dit is afhankelijk van het werk. Zwaar lichamelijke arbeid kunt u na 2-3 weken weer rustig aan hervatten.

■ *Lichamelijke inspanning & sport*

U mag 2 weken na de operatie niet bukken, niet meer dan 10 kilo tillen of zware lichamelijke inspanning uitvoeren. Alles waarbij kracht gezet moet worden, valt onder zware inspanning. Ook sporten wordt dus in de eerste 2 weken afgeraden. Wandelen mag, hardlopen niet. Overleg tijdens de controle na twee weken met uw netvlieschirurg wanneer u dit mag hervatten. U kunt zoveel lezen, televisie kijken en computeren als u wilt. Er is ook geen bezwaar om lichte huishoudelijke taken uit te voeren.

■ *Douchen/haren wassen*

U mag gewoon douchen en uw haren wassen. Let hierbij op dat er geen zeep of water in het oog komt en dat u niet hard op het oog drukt en/of wrijft in het oog.

■ *Zwemmen/saunabezoek*

De eerste vier weken na de ingreep mag u niet zwemmen of een sauna bezoeken in verband met infectiegevaar van openbaar water.

■ *Make-up gebruik*

De eerste 2 weken mag er geen make-up gebruikt worden in verband met infectiegevaar. Hierna dient bij voorkeur nieuwe make-up aangeschaft te worden in verband met bacteriegroei in de make-up.

■ *Tandartsbezoek*

De eerste maand na de operatie wordt geadviseerd om niet te boren.

■ *Reizen of vakantie*

De eerste 2 weken wordt afgeraden om te reizen of op vakantie te gaan in verband met uw controle momenten. Wanneer u binnen deze 2 weken moet reizen overleg dit dan met uw netvlieschirurg.

- *Lucht, gas of olie in het oog*

Lucht in het oog verdwijnt vanzelf, meestal na één week. Ook **gas** verdwijnt vanzelf: het kortwerkende gassoort 'SF6' na ongeveer twee tot zes weken en het langwerkende gassoort 'C3F8' na zes tot acht weken. Gedurende de periode dat er lucht of gas in het oog zit mag u niet autorijden, vliegen, diepzeeduiken of grote hoogteverschillen in de bergen ondergaan. Zolang u gas in het oog heeft, moet u het polsbandje met de vermelding 'medisch gas' omhouden. Bij een eventuele narcose of bevalling mag geen lachgas worden gebruikt. **Olie** verdwijnt niet vanzelf en zal in overleg met uw oogarts mogelijk na enkele maanden operatief uit het oog worden verwijderd.

Mogelijke klachten na een netvliesoperatie

Een netvliesoperatie (uitwendige netvliesoperatie: cerclage/plombe of inwendige netvliesoperatie: vitrectomie) is ingrijpend voor het oog. Het kan zijn dat u te maken krijgt met één van onderstaande klachten.

- *Roodheid en irritatie*

Na de netvliesoperatie kan het oog rood zijn. Ook wordt vaak een lichte irritatie of een gevoel van een zandkorreltje waargenomen. Dit wordt veroorzaakt door het wondje en/of de hechtingen die tijdens de operatie zijn gebruikt. De hechtingen lossen na enige tijd vanzelf op. De roodheid en irritatie verdwijnen na verloop van tijd, dit kan enkele maanden duren.

- *Pijnlijk oog en hoofdpijn*

Na de netvliesoperatie kunt u hoofdpijn hebben. Dit trekt meestal vanzelf weg. Met name kan een cerclage/plombe soms een pijnlijk of drukkend gevoel geven. Dit wordt meestal vanzelf minder. Hoofdpijn, meestal in combinatie met een pijnlijk oog en misselijkheid, kan wijzen op een veel te hoge oogdruk. Dit kan leiden tot blijvende schade aan de oogzenuw met uitval van het gezichtsveld. Neemt u daarom bij deze klachten contact op met de medische helpdesk of de afdeling Acute Oogzorg.

- *Lucht, gas of olie in het oog*

Lucht of gas in het oog kunt u zien als een bel/zeespiegel onderin uw gezichtsveld. Het is mogelijk dat de bel in kleine belletjes uit elkaar valt. Bij olie kunt u bovenin uw gezichtsveld een rand van de oliebel zien.

- *Bewegende zwarte stipjes*

Bewegende zwarte stipjes vallen vaak pas op nadat de gas- of luchtbel deels is verdwenen. Om het glasvocht tijdens een netvliesoperatie beter zichtbaar te maken, wordt een medicijn gebruikt dat uit hele kleine kristallen bestaat. Deze kristallen kunnen na de operatie zichtbaar zijn als zwarte bewegende stipjes en zullen geleidelijk verminderen tot verdwijnen. Dit is een normaal beeld en hoort bij het herstelproces.

- *Wazig en verminderd zicht*

Zolang er lucht of gas in het oog zit, kunt u met het geopereerde oog weinig zien. Wanneer er olie in het oog zit, zal de gezichtsscherpte ook minder zijn. Als u plotseling slechter gaat zien, neem dan contact op met de medische helpdesk of de afdeling Acute Oogzorg. Met name na een netvliesoperatie wordt de lens van uw geopereerde oog troebel (staar) (80-100%). Hierdoor vermindert uw zicht. Na verloop van tijd is een

staaroperatie noodzakelijk. Dit is niet van toepassing als u al eerder een staaroperatie heeft ondergaan aan hetzelfde oog.

- *Wijde pupil*

Na de netvliesoperatie kan uw pupil soms enkele maanden groter dan normaal blijven. Dit kan het gevolg zijn van de netvliesoperatie en ook van de pupilverwijdende druppels.

- *Dubbelzien*

Na de netvliesoperatie kunt u door de verdoving enige tijd dubbelzien. Dit gaat vanzelf weer over. Met name door een cerclage/plombe kan de functie van één of meer oogspieren beperkt worden. Meestal verdwijnt dit ook na verloop van tijd. Als dubbelzien na 6 weken nog aanwezig is, bespreek dit dan met uw oogarts.

- *Vervormd beeld*

Na de operatie ziet u mogelijk vervormde beelden. Afhankelijk van de medische indicatie van uw netvliesoperatie, zullen vervormde beelden na enkele maanden verminderen. De oogarts kan u hierover meer vertellen.

- *Brilsterkte*

Door de operatie verandert vaak de oogsterkte. De brilsterkte is meestal na twee tot drie maanden stabiel. Daarom raden we u aan pas na drie maanden een nieuwe bril te laten aanmeten. Wanneer er door een staaroperatie tijdens uw netvliesoperatie een te groot verschil is ontstaan tussen uw huidige oogsterkte en de nieuwe oogsterkte, kunt u de opticien / optometrist in de winkel bezoeken. Zij kunnen onderzoeken of een tijdelijk noodglas het sterkteverschil kan opheffen. Doe dit pas wanneer de gas- en of luchtbel volledig verdwenen is. Houdt u hierbij rekening dat uw oogsterkte tot een jaar na de netvliesoperatie nog kan veranderen en u dus mogelijk in dat jaar nog een nieuwe aanpassing zult moeten laten uitvoeren.

Complicaties

Na een glasvocht- of netvliesoperatie kan het netvlies loslaten van de achterkant van het oog. Vaak is een littekenreactie (PVR) de oorzaak van de nieuwe netvliesloslating. De kans op het ontstaan van deze litteken reactie hangt af van de aandoening waarvoor u geopereerd bent. Er is een hele kleine kans op een infectie in het oog (0.1%). Zo'n infectie (endophthalmitis) kan heel schadelijk zijn voor het oog. En u kunt hierbij het zicht voor een deel of in zijn geheel verliezen.

De oogdruk kan verhoogd of juist verlaagd zijn na een netvliesoperaties. Vaak is dit tijdelijk en goed behandelbaar met oogdruppels. Naast oogdruk problemen kort na de operatie bestaat na een glasvocht- of netvliesoperatie ook een verhoogde kans op chronisch verhoogde oogdruk (glaucoom). Dit kan zich pas na enkele jaren ontwikkelen. Het is daarom verstandig om minimaal 1x per 1 tot 2 jaar uw oogdruk te laten meten bij een algemeen oogarts of optometrist.

Voor aanhoudend dubbelzien na een netvliesoperatie zal u worden verwezen naar de afdeling orthoptie voor verder onderzoek en behandeling. Bij vochtophoping in de macula, wat afhankelijk van uw aandoening in 2 - 40% kan voorkomen, zal worden gestart met ontstekingsremmende oogdruppels of injecties. In een enkel geval is het vocht blijvend

met een beperkte gezichtsscherpte en/of vervorming van het beeld. Buiten de genoemde complicaties die kunnen voorkomen, bestaan nog meerdere minder ernstige of zeer zeldzame ernstige complicaties.

**Met spoed
contact
opnemen**

Neemt u met spoed contact op met de Medische Helpdesk of de afdeling Acute Oogzorg bij:

- plotselinge verslechtering van het zicht en/of gezichtsveld;
- het zien van meer (zwevende) vlekjes en/of lichtflitsen;
- een pijnlijk rood oog meestal gecombineerd met flinke hoofdpijn en misselijkheid;

Medische Helpdesk: maandag t/m vrijdag tussen 08.15 en 16.30 uur: 010 401 76 34;

Afdeling Acute Oogzorg voor overige tijden: 010 401 77 77.

Meer info

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de retinaconsulent via 010 402 3265 of mail naar: retinaconsulent@oogziekenhuis.nl. De consulent is beschikbaar op dinsdag, woensdag en donderdag van 8.30 - 14.30 uur. Een retinaconsulent kan vragen beantwoorden over uw netvliesaanpak.

- De afdeling netvlieschirurgie is bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 08.15 – 12.00 uur en 12.30 – 16.30 uur via telefoonnummer **010 401 7847**.
- Buiten deze tijden kunt u voor spoedgevallen bellen naar 010 401 7777.

U kunt de informatie uit deze folder ook terugvinden op onze website:

www.oogziekenhuis.nl